

El llenguatge

Les qualitats

27 / I / 1971

El castellà posseeix dues formes diferents —leugerament diferents—, «calidad» i «cuallidad», del que en realitat és un mot únic, entre les quals distribueix els diversos significats que ha adquirit aquest mot, encara que la majoria són atribuïts a la primera, que és la forma més evolucionada, és a dir, més allunyada de la forma originària llatina. En català, en canvi, posem una forma única, qualitat, la que es manté més fidel a la forma del llatí, fins i tot en la grafia. Tant hem de dir, per tant, Té un conjunt de qualitats molt estimables com Es un producte de bona qualitat.

Que hàgim de recórrer a la mateixa forma, qualitat, on en castellà es distingeix entre «calidad» i «cuallidad», causa a algú una certa incomoditat. Es tracta, però, d'un complex totalment desproveït de raó. Són nombrosíssims els mots que poden ésser usats amb una gran diversitat de significacions i, encara més, en una gran quantitat de casos d'aplicació, sense que, per això, el seu ús ens resulti generalment incòmode. Aquesta incomoditat, doncs, no traeix sinó la supeditació als models d'una altra llengua. El castellà posseeix també, de fet, les dues formes «cantidad» i «cuantidad», però aquesta segona ha quedat circumscrita al llenguatge d'alguns especialistes

I no és utilitzada pel llenguatge comú per a marcar cap diferència amb la forma bessona. Si això s'hagués esdevingut, cosa que hauria estat possible, hom sentiria segurament la mateixa incomoditat que en el cas de qualitat pel fet de no disposar sinó de la forma única quantitat. Notem, d'altra banda, que tots els mots derivats i pseudo-derivats de la mateixa família de qualitat i quantitat, tant en català com en castellà, conserven, com aquests dos mots del català, la u de la primera síl·laba de la forma originària llatina.

Avui són molt usats diverses mots compostes formats a partir del primitiu qualitat amb l'adjunció de diversos prefixos. A més de formes ja tradicionals com inqualificable, desqualificar o desqualificació, hom recorre sovint a mots com requalificació o pre-qualificació i res no obsta que se'n usin d'altres com superqualificat o ultraqualificat. Són, però, les formes en que més tendència es té a deixar-se influir per les del castellà, és a dir, a substituir la síl·laba que per ca («inqualificable», «requalificació»...), tant en el llenguatge oral com en l'escrit. Són, per tant, també les formes en que cal fer més atenció a no deixar-se sotmetre a aquesta influència.